

Poreska praksa za avgust 2013.godine

Pitanja i odgovori iz PDV-a	od strane	2 - 9
Pitanja i odgovori iz poreza na dobit pravnih lica.....	od strane	10- 10
Pitanja i odgovori - razno	od strane	11 -14

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

1. Da li sportski savez ima pravo na odbitak ulaznog PDV za sredstva koja koristi za opravku i izgradnju stadiona, nabavku trave za stadione, izgradnju tribina, smještaj i ishranu igrača i službenih lica, sudija i delegata i slično?

Shodno članu 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost («Sl.list RCG»,br.65/01...76/05 i Sl.list Crne Gore, br. 16/07,40/11,29/13), predmet oporezivanja PDV je promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Članom 26 tačka 7 istog zakona je propisano da su plaćanja PDV oslobođene usluge od javnog interesa, i to usluge vezane za sport i sportsko vaspitanje koje obavljaju neprofitne organizacije (savezi, udruženja i dr.).

U skladu sa odredbama Zakona o sportu sportska organizacija u vidu sportskog saveza je pravno lice koje se osniva za obavljanje određene sportske djelatnosti. Sportska organizacija samostalno obavlja djelatnost za koju je osnovana i stiče svojstvo pravnog lica upisom u registar sportskih organizacija.

Sportski subjekti mogu sticati sredstva i ostvarivati prihod radi finansiranja sportske djelatnosti od članarine, kotizacije, donacije, subvencija ali i od obavljanja određenih djelatnosti kao što su markentiške aktivnosti, TV prava, izdavanja u zakup imovine itd.

Kada je u pitanju oporezivanje PDV, ukoliko sportski savez obavlja isključivo sportsku djelatnost, takva djelatnost je u skladu sa odredbama Zakona o PDV oslobođena plaćanja PDV.

Međutim ukoliko sportska organizacija osim sportske obavlja neku drugu privrednu djelatnost koja je u skladu sa odredbama Zakona o PDV oporeziva, sportska organizacija kao pravno lice dužna je da se registruje za PDV i po osnovu obavljanja takve djelatnosti na promet proizvoda i usluga obarčunava i plaća PDV.

Samo pravo na korišćenje ulaznog PDV je direktno vezano za obavljanje djelatnosti, tako da ukoliko sportski savez obavlja isključivo sportsku djelatnost ne može koristiti pravo na odbitak ulaznog PDV zaračunatog od starne dobavljača jer se proizvodi odnosno usluge koriste za obavljanje djelatnosti koje nije oporeziva PDV-om.

Međutim, ukoliko sportski savez obavlja djelatnost koja je oporeziva PDV-om, na primjer ostvaruje prihode prodajom TV prava ili se bavi izdavanjem u zakup imovine, ukoliko je registrovan kao PDV obveznik može koristiti pravo na odbitak ulaznog PDV zaračunatog od strane dobavljača ali samo za proizvode odnosno usluge koje su upotrijebljeni za obavljanje te djelatnosti (napr.računi za održavanje objekta koji se daje u zakup i sl.).

Poreski obveznik u skladu sa članom 37 Zakona o PDV može, prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze, odbiti PDV koji je dužan da plati ili je platio prilikom nabavke proizvoda, odnosno usluga od drugog poreskog obveznika, prilikom uvoza proizvoda i kao primalac usluge, ako je te proizvode, odnosno usluge upotrijebio ili će ih iskoristiti u svrhe obavljanja djelatnosti za koje se plaća PDV.

Članom 94 Pravilnika o primjeni zakona o porezu na dodatu vrijednost (Sl.list RCG br.65/02...Sl.list CG br.64/08,30/13) je propisano da pravo na odbitak pretporeza imaju

poreski obveznici koji obavljaju oporezive isporuke proizvoda i usluga i isporuke za koje je Zakonom priznato pravo na odbitak pretporeza.

Dakle, na osnovu navedenog kada je u pitanju pravo na odbitak ulaznog PDV osnovno je pravilo da to pravo mogu koristiti registrovani PDV obveznici, isključivo ukoliko nabavljene proizvode i usluge koriste u svrhe obavljanja djelatnosti za koje se plaća PDV.

2. Da li imaju pravo na odbitak ulaznog PDV ili umanjenje PDV-a, obveznici poreza na dodatu vrijednost čija je osnovna djelatnost proizvodnja vina, prilikom uvoza opreme za vinariju, s obzirom da se radi o poljoprivrednoj djelatnosti?

Shodno članu 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost («Sl.list RCG», br.65/01...76/05 i Sl.list Crne Gore, br. 16/07,40/11,29/13), predmet oporezivanja PDV je promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Poreski obveznik u skladu sa članom 37 Zakona o PDV može, prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze, odbiti PDV koji je dužan da plati ili je platio prilikom nabavke proizvoda, odnosno usluga od drugog poreskog obveznika, prilikom uvoza proizvoda i kao primalac usluge, ako je te proizvode, odnosno usluge upotrijebio ili će ih iskoristiti u svrhe obavljanja djelatnosti za koje se plaća PDV.

Članom 94 Pravilnika o primjeni zakona o porezu na dodatu vrijednost (Sl.list RCG br.65/02...Sl.list CG br.64/08,30/13) je propisano da pravo na odbitak pretporeza imaju poreski obveznici koji obavljaju oporezive isporuke proizvoda i usluga i isporuke za koje je Zakonom priznato pravo na odbitak pretporeza.

Dakle, na osnovu navedenog kada je u pitanju pravo na odbitak ulaznog PDV osnovno je pravilo da to pravo mogu koristiti registrovani PDV obveznici, isključivo ukoliko nabavljene proizvode i usluge koriste u svrhe obavljanja djelatnosti za koje se plaća PDV.

Na osnovu naprijed navedenog i na osnovu podataka o registraciji, odnosno djelatnosti poreskog obveznika, sa kojima raspolaže Poreska uprava, može se zaključiti da prilikom uvoza opreme za vinariju, poreski obveznik može koristiti pravo na ulazni PDV plaćen prilikom uvoza proizvoda odnosno opreme, dok pozitivni zakonski propisi koju regulišu materiju poreza na dodatu vrijednost, ne sadrži odredbe koje bi se odnosile na oslobođenje ili umanjenje PDV, bez obzira što se radi o poljoprivrednoj djelatnosti.

3. Kakav je poreski tretman prodaje umjetničkih slika?

Članovima 45, 46 i 47 Zakona o porezu na dodatu vrijednost je propisan način oporezivanja, poreska osnovica za upotrebljavane proizvode, umjetničke predmete, zbirke i antikvitete.

Poreski obveznik, koji u okviru obavljanja djelatnosti, bilo da radi u svoje ime ili u ime drugog lica u skladu sa ugovorom, na osnovu kojeg se plaća provizija za kupovinu ili prodaju i koji nabavlja, odnosno kupuje ili stiče upotrebljavane proizvode, umjetničke predmete, zbirke i starine u cilju dalje prodaje može obračunavati i PDV u skladu sa ovim članom (45).

Umjetničkim predmetima smatraju se:

- slike, crteži i pasteli, kolaži i slične dekorativne table, ako ih autori izrađuju ručno;
- originalne gravure, otisci i litografije, ako ih je autor izradio ručno u ograničenom broju u crnobijeloj boji ili u boji jedne ili više ploča, bez obzira na postupak i materijal koji je korišćen, osim ukoliko je korišćen mehanički ili fotomehnički postupak;
- originalne skulpture i kipovi od bilo kojeg materijala, ako ih izradi autor i skulpturni odlivci čija izrada je ograničena na osam kopija, ukoliko je nadzire autor ili njegov nasljednik;
- tapiserije i ručno izrađeni tekstilni zidni predmeti na osnovu originalnog umjetničkog djela, pod uslovom da nema više od osam kopija od svakog;
- unikatni predmeti od keramike izrađeni isključivo od strane autora i sa njegovim potpisom;
- slike (oslikavanja) na bakru (bakrotisci) izrađene isključivo ručno, ograničene na osam označenih kopija, na kojima je potpis autora ili studija (ateljea), osim proizvoda draguljara (dragocjenosti, nakit, zlatara i filigrana);
- umjetničke fotografije koje snimi, odnosno (otisne), natisne (naštampa) autor ili su snimljene pod njegovim nadzorom, ako su potpisane i označene brojem i ograničene na 30 kopija, u svim veličinama.

Zbirkama se smatraju:

- poštanske marke i vrijednosnice, prigodne koverta prvog izdanja, natisnute, frankirane pismene pošiljke, korišćene ili nekorisćene, s tim da nijesu u opticaju, odnosno nijesu namijenjene za upotrebu;
- zbirke i primjerci koje imaju zoološku, botaničku, mineralošku, anatomsku, istorijsku, arheološku, paleontološku, etnografsku ili numizmatičku vrijednost (značaj).
- Starinama se smatraju predmeti iz carinske tarife, osim umjetničkih predmeta i zbirke koji su stari više od 100 godina.

Ako preprodavac istovremeno obračunava i plaća PDV po opštem postupku, po tom postupku mora u svom knjigovodstvu obezbijediti odvojeno iskazivanje prometa i obračunavati i plaćati PDV za svaku stavku posebno.

Preprodavac je dužan poreskom organu podnijeti prijavu za oporezivanje po posebnom postupku svakih 15 dana prije početka mjeseca u kojem namjerava otpočeti obračunavati PDV po tom postupku. PDV po posebnom postupku počinje se obračunavati prvog dana narednog mjeseca u kome je podnijeta prijava za oporezivanje po posebnom postupku. Period obračunavanja PDV čiji je način utvrđen ovim članom ne može biti kraći od 24 mjeseca.

Preprodavac može obračunavati PDV po posebnom postupku, ako je pribavio ili stekao proizvode iz stava 1 ovog člana od:

- lica koje nije poreski obveznik;
- drugog poreskog obveznika koji, u skladu sa ovim zakonom, za taj proizvod nije imao pravo na odbitak ulaznog PDV;
- poreskog obveznika iz člana 42 stav 1 ovog zakona, ako se radi o poslovnim sredstvima;
- od drugog preprodavca.

Preprodavac koji obračunava PDV po ovom članu i po čl. 46 i 47 ovog zakona ne smije na računima koje izdaje iskazati PDV.

Poreska osnovica kod prometa proizvoda iz člana 45 ovog zakona je ostvarena razlika između prodajne i nabavne cijene preprodavca tih proizvoda, umanjena za PDV na tu razliku. Nabavna cijena preprodavca obuhvata cjelokupnu naknadu (u novcu, stvarima ili uslugama), uključujući sve dažbine (poreze), provizije, troškove i davanja koja je platio preprodavac licu od koga je pribavio predmetni proizvod.

Prodajna cijena preprodavca obuhvata cjelokupnu naknadu koju je ili će preprodavac primiti od kupca ili trećeg lica, uključujući subvencije neposredno povezane sa tim prometom, poreze i sva druga davanja, posredne troškove nabavke, proviziju, troškove pakovanja, prevoza i obezbjeđenja koje preprodavac zaračuna kupcu, uključujući i PDV.

Ako je nabavna cijena veća od prodajne cijene proizvoda, smatra se da je poreska osnovica jednaka nuli (0).

Drugi slučajevi prometa predmeta umjetničke vrijednosti, zbirki i antikviteta su propisani članom 47 Zakona na način što preprodavac može obračunavati PDV na razliku nabavne i prodajne cijene i kod prometa:

- predmeta umjetničke vrijednosti, zbirki i antikviteta (starina) koje sam uvozi;
- predmeta umjetničke vrijednosti koje pribavi neposredno od autora ili zakonitih nasljednika.

Period (razdoblje) obračunavanja PDV, po ovom članu, ne može biti kraći od 24 mjeseca.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, preprodavac može obračunavati PDV po opštem postupku, u slučaju pojedinačnog prometa proizvoda iz stava 1 ovog člana. U tom slučaju, smije odbiti ulazni PDV koji je platio ili mu je bio zaračunat i to u poreskom periodu u kojem je obavio promet proizvoda.

Poreska osnovica na promet proizvoda iz stava 1 ovog člana je ostvarena razlika između prodajne cijene preprodavca za odnosne proizvode i nabavne cijene preprodavca za te proizvode, umanjena za PDV na tu razliku.

Nabavna cijena prilikom uvoza je iznos koji je jednak poreskoj osnovici prilikom uvoza proizvoda, uvećana za PDV obračunat ili plaćen prilikom uvoza tog proizvoda. Nabavna cijena iz stava 1 tačka 2) ovog člana je cjelokupna naknada, uključujući sve poreze, provizije, troškove i dažbine koje je platio preprodavac licu od kojeg je pribavio te proizvode.

Prodajna cijena preprodavca obuhvata cjelokupnu naknadu koju je ili će preprodavac primiti od kupca ili trećeg lica, uključujući subvencije neposredno povezane sa tim prometom, poreze i sve druge dažbine, zavisne troškove nabavke (provizija, troškovi pakovanja, prevoza i osiguranja) koje preprodavac zaračuna kupcu, uključujući i PDV.

Ako je nabavna cijena veća od prodajne cijene predmetnog proizvoda, smatra se da je poreska osnovica jednaka nuli (0).

Preprodavac koji izvrši promet proizvoda po ovom članu ne smije odbiti ulazni PDV za tako pribavljene ili uvezene proizvode.

Odredbe člana 46 st. 2. i 3. ovog zakona se primjenjuju i na promet proizvoda iz ovog člana.

Dakle, oporezivanje prometa PDV umjetničkih slika, zbirki i antikviteta (starina) se može vršiti po posebnom postupku samo uz poštovanje odredbi iz citiranih članova Zakona o PDV, dok u skladu sa članom 24a stav 1 tačka 13 Zakona o PDV oporezivanje ostvarenog prihoda vrši po sniženoj stopi od 7% .

[4.Građevinska firma primala je avanse za kupovinu stanova na koje je plaćen PDV po stopi od 17%. Da li prilikom isporuke stanova izdaje fakturu sa obračunatim PDV po stopi od 19%?](#)

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost («Sl. list RCG», broj 65/01 ...04/06 i «Sl. list Crne Gore», broj 16/07,40/11,29/13), u članu 20. stav 1., propisana je osnovica za obračun poreza na dodatu vrijednost, a koju čini sve što predstavlja plaćanje (u novcu, u stvarima ili uslugama), koje je poreski obveznik primio od kupca, naručioca ili trećeg lica za izvršeni

promet proizvoda, odnosno usluga, uključujući subvencije koje su neposredno povezane sa cijenom takvog prometa, osim PDV.

Članom 40 Pravilnika o primjeni zakona o PDV je propisano da kod avansa, poreska obaveza nastaje na dan prijema avansa, nezavisno da li je izvršena isporuka proizvoda ili usluga. PDV se obračunava primjenom preračunate stope iz člana 56 ovog pravilnika.

Dakle, u slučaju kada je kod kupovine stanova plaćen avans na koji je obračunat PDV po stopi od 17% i kada ostatak treba platiti prilikom isporuke stanova, bitni elementi prilikom utvrđivanja osnovice za PDV je da će isporuka biti izvršena posle 01.07.2013.godine u i da će konačna faktura biti ispostavljena takođe u narednim mjesecima, te i PDV treba obračunati po stopi od 19%.

5. Da li se fakturisanje ulaznica za koncerte estradnih muzičara vrši po stopi od 19% ili po stopi od 7%?

Članom 24 a stav 1 tačka 14 Zakona o PDV je propisano da se PDV obračunava i plaća po sniženoj stopi od 7% od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda, i to za usluga koje se naplaćuju putem ulaznica za bioskopske i pozorišne predstave, koncerte, muzeje, sajmove, zabavne parkove, izložbe, zoološke vrtove i slične kulturne i sportske priredbe, osim onih za koje je propisano oslobođenje od plaćanja PDV.

Dakle, na osnovu navedenih odredbi Zakona o PDV-u oporezivanje prihoda ostvarenog prodajom ulaznica za koncerte estradnih muzičara obračunava se po sniženoj stopi od 7% .

6. Po kojoj stopi PDV se oporezuje promet peciva (somun, kifle, pletenice, štapići i sl.)?

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o PDV(«Sl.list RCG»,br.65/01...76/05 i Sl.list Crne Gore, br. 16/07,40/11,29/13) članom 24a propisano je da se hljeb, brašno, mlijeko i mliječni proizvodi , hrana za odojčad, mast, ulje, meso i šećer oporezuju po sniženoj stopi PDV od 7%. U smislu navedenog člana Zakona, pod proizvodom koji je oporezuju po sniženoj stopi PDV-a, podrazumijeva se hljeb kao osnovna životna namirnica, dobijen od pšeničnog, ražanog, kukuruznog i ječmenog brašna, te hljeb od heljde, soje i mekinja, a koji se u promet stavljaju pod nazivom: bijeli, polubijeli, crni, kukuruzni i dr.

Pravilnikom o utvrđivanju proizvoda i usluga koji se oporezuju po sniženoj stopi bliže se utvrđuju proizvodi i usluge iz člana 24a a čiji se promet odnosno uvoz oporezuje po sniženoj stopi PDV.

Odredbama navedenog Pravilnika pod hljebom se smatraju sve vrste hljeba, nezavisno od naziva, oblika, težine i pakovanja, uključujući tost hljeb.

Hljebom se ne smatraju pekarski proizvodi (sve vrste peciva, uključujući i punjena peciva, burek, pita, simit, pogačica, krofne i slični proizvodi, mekike i slični proizvodi, pereca, đevreci, grisini, kore za pitu i kore za gibanicu i td.) koji se stavljaju u promet u originalnom ili smrznutom stanju.

Dakle, na osnovu naprijed navedenog proizvodi koje navodite u vašem dopisu (somun, kifle, pletenice, štapići i sl.) u smislu odredbi citiranog zakona ne smatraju se hljebom, te prilikom oporezivanja takvih proizvoda primjenjuje se opšta stopa PDV od 19%.

7. Koliko iznosi preračunata poreska stopa za opštu stopu PDV?

Članom 56 Pravilnika o primjeni zakona o porezu na dodatu vrijednost je propisano da, kada se iz naknade u koju je sadržan PDV po opštoj stopi mora izračunati iznos PDV, primjenjuje se preračunata stopa.

Preračunata poreska stopa za opštu stopu PDV izračunava se po sljedećoj formuli:

$$\text{Preračunata stopa} = \frac{\text{Propisana stopa} \times 100}{100 + \text{propisana stopa PDV}}$$

Ova formula primijenjena na opštu poresku stopu od 19% daje preračunatu stopu PDV od 15,97%:

$$\text{Preračunata stopa} = \frac{19 \times 100}{19 + 100} = \frac{1.900}{119} = 15,97\%.$$

8. Šta predstavlja osnovicu za obračun PDV, za oblast igara na sreću mehaničkim i elektronskim automatima tj. da li je to ulog koji su igrači uplatili u toku jednog mjeseca koji se utvrđuje na osnovu stanja brojila elektronskih i mehaničkih automata?

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list Crne Gore", broj 29/13), članom 3 briše se član 27 stav 1 tačka 7 Zakona o porezu na dodatu vrijednost kojim su igre na sreću i zabavne igre bile oslobođene plaćanja poreza na dodatu vrijednost.

S obzirom da ukazujete na nesnalaženje u implementaciji Zakona, u vezi sa vašim pitanjem dajemo mišljenje o načinu utvrđivanja poreske obaveze.

Shodno Zakonu o igrama na sreću ("Sl. list RCG", broj 52/04 ... "Sl. list Crne Gore", broj 40/11), iste se razvrstavaju u dvije grupe, odnosno lutrijske igre na sreću i posebne igre na sreću.

U posebne igre na sreću spadaju: igre u kazinima, kladioničke igre i igre na sreću na automatima.

Članom 20 Zakona o porezu na dodatu vrijednost je propisano da osnovica PDV predstavlja plaćanje (u novcu, u stvarima ili uslugama), koje je poreski obveznik primio ili će primiti od kupca, naručioca ili trećeg lica za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga. Prema tome, iznos koji priređivač igara na sreću primi od učesnika u igri, predstavlja osnovicu za obračun poreza na dodatu vrijednost.

Automatima sa višestrukim ulogom i dobitkom smatraju se mehanički, elektronski ili slični uređaji na kojima igrači uplatom određenog iznosa imaju mogućnost dobitka. Član 32 stav 6 Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisano je da se obaveza izdavanja računa ne odnosi na prodaju na automatima. Takva odredba ne isključuje obavezu priređivača da obračunava PDV za **izvršene prodaje**, te je sam priređivač dužan da obezbijedi podatke o iznosu koji učestvuje u sticanju dobiti i iznosu poreza na dodatu vrijednost koji se plaća na tu naknadu.

Ukoliko priređivač kladioničkih igara obezbjeđuje uplatu naknade za igru putem terminala za klađenje, smatra se da se radi o prodaji na automatima, te je obaveza priređivača da obezbijedi podatke o **visini uloga** i iznosu poreza na dodatu vrijednost.

Zakonom o igrama na sreću ("Sl. list RCG", broj 52/04, "Sl. list Crne Gore", broj 40/11) propisan je sistem i uslovi priređivanja igara na sreću i nagradnih igara. Obaveze po osnovu priređivanja igara na sreću (koncesione naknade – fiksni i varijabilni dio) proistekle po osnovu ovog zakona, Zakonom o PDV se ne isključuju.

Bojazan, da ukoliko je pazar jednak ulogu u toku jednog mjeseca, te da to može ugroziti poslovanje priređivača igara i dovesti do gubitka u poslovanju, mišljenja smo da je neopravdan, jer svaki oblik i vrsta poslovanja podložna je riziku. Stvar je poslovne politike firme na koji način će obezbijediti sredstva za redovno poslovanje, a osiguranje isplata dobitaka i podmirenje obaveza prema igračima, propisani su članom 58 Zakona o igrama na sreću. Navedeni član propisuje da priređivač igara na sreću u automat klubu mora, u periodu za koji je koncesija data i 30 dana nakon isteka koncesije, imati neprekidno u banci sa sjedištem u Crnoj Gori depozit u iznosu od 25.000,00€ za prva tri (3) otvorena automat kluba, a za svaki sljedeći automat klub po 2.000,00€ ili garanciju banke za taj iznos.

Priređivač igara na sreću koji u automat klubu ima elektronske rulete mora, dnevno u blagajni automat kluba imati riziko depozit u iznosu najmanje 5.000,00€ po jednom elektronskom ruletu, što je i uslov za dobijanje koncesije.

9. Kako obračunati PDV na usluge zakupa poslovnog prostora koje su unaprijed fakturisane za više godina po poreskoj stopi od 17% , a u međuvremenu je došlo do promjene poreske stope? Da li kompanija ima obavezu da za period nakon 01.07.2013. godine stornira fakturu sa iskazanim PDV od 17% i za period nakon 01.07.2013. godine ispostavi novu fakturu sa iskazanim PDV od 19%, kao i da li storno fakture izvršiti na 30.06.2013. godine, a novu fakturu izdati na 01.07.2013. godine?

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list Crne Gore", broj 29/13), izmijenjen je član 24 Zakona o porezu na dodatu vrijednost u dijelu koji

se odnosi na visinu opšte stope koja umjesto 17% iznosi 19% i primjenjuje se od 01.07.2013. godine.

U pogledu nastanka obaveze obračunavanja, poreskog perioda, obračunavanja i plaćanja PDV, nije bilo izmjena i dopuna ovog Zakona, te se obračunavanje i plaćanje PDV i dalje vrši shodno odredbama čl.18, 34 i 35 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", broj 65/01 ... 04/06 i "Sl. list Crne Gore", broj 16/07 ... 29/13).

Shodno čl. 18 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, PDV se obračunava u trenutku isporuke proizvoda, odnosno u trenutku izvršenja usluge. Smatra se da je proizvod isporučen, odnosno usluga izvršena u trenutku izdavanja računa (fakture).

Od 01. 07.2013. godine u primjeni je opšta stopa PDV od 19%, te unaprijed dugoročno ispostavljenju fakturu za usluge zakupa poslovnog prostora treba stornirati i zamijeniti je novom za period do zaključno sa 30.06.2013. godine po stopi od 17%, te za period poslije 01.07.2013. godine, za izdavanje u zakup navedenog poslovnog prostora ispostavljati fakture na kojima je potrebno iskazati PDV po stopi od 19%.

POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA

1. Poreski tretman nepokretnosti koja poslije završenog likvidacionog postupka pripadaju osnivaču –fizičkom licu. Kakv je tretman likvidacionog ostataka koji pripada vlasniku?

U slučaju likvidacije pravnog lica, shodno članu 27 Zakona o porezu na dobit, pravno lice dužno je da, utvrdi kapitalni dobitak ili gubitak kao da je prodalo imovinu po tržišnoj cijeni. Nabavna cijena raspodijeljene imovine u postupku likvidacije, za svrhe određivanja kapitalnog dobitka, je jednaka tržišnoj vrijednosti imovine prije njene raspodjele, a kapitalni dobitak, odnosno kapitalni gubitak se utvrđuje na način predviđen članom 22 Zakona. Porez na kapitalni dobitak iznosi 9%. Za razliku od stečajnog postupka koji se sprovodi na osnovu Zakona o stečaju (Sl. list Crne Gore", broj 1/11), dobrovoljna likvidacija se sprovodi na osnovu Zakona o privrednim društvima ("Sl. list RCG", broj, 06/02, "Sl. list Crne Gore", broj 17/07 ... 40/11) i može se sprovesti kada privredno društvo ima dovoljno finansijskih sredstava da pokrije svoje obaveze.

Dobit koju osnivač privrednog društva (doo), fizičko lice ili nerezidentno lice, ostvari prilikom dobrovoljne likvidacije društva oporezuje se po stopi od 9%, shodno odredbama člana 29 Zakona o porezu na dobit pravnih lica, kojim je propisano da je obveznik poreza na dobit dužan da obračuna i uplati porez po odbitku na isplate izvršene, između ostalog, i po osnovu dividende i udjela u dobiti u pravnom licu.

Što se tiče poreskog tretmana nekretnine koji će se upisati na osnivača-fizičko lice nakon sprovedene dobrovoljne likvidacije, ukazujemo da se shodno članu 4 Zakona o porezu na promet nepokretnosti ("Sl. list RCG", br. 69/03 i "Sl. list Crne Gore", br. 17/07 73/10, 40/11) prometom nepokretnosti, u smislu ovog zakona, smatra se svako sticanje vlasništva na nepokretnosti u Crnoj Gori.

Sticanjem vlasništva na nepokretnosti, u smislu stava 2 ovog člana, smatra se: kupoprodaja, razmjena, nasljeđivanje, poklon, unošenje i izuzimanje nepokretnosti iz privrednog društva, sticanje nepokretnosti u postupku likvidacije ili stečaja, sticanje nepokretnosti na osnovu odluke suda ili drugog nadležnog organa, kao i drugi načini sticanja nepokretnosti od strane drugih lica.

Dakle, sticanje vlasništva na nepokretnosti iz postupka dobrovoljne likvidacije smatra se prometom u skladu sa gore citiranim odredbama zakona koji se oporezuje porezom na promet nepokretnosti.

RAZNO

1. Da li za lož ulje korišćeno za grijanje bitumena u asfaltnim bazama možete ostvariti pravo na povraćaj dijela plaćene akcize?

Uslovi i način povraćaja dijela plaćene akcize za mineralna ulja za grijanje su propisana članom 29e Pravilnika o primjeni zakona o akcizama (Sl list RCG br.18/02 I Sl list CG br.35/12,04/13).

Kupac gasnih ulja koja se koriste za grijanje (u daljem tekstu: mineralna ulja za grijanje), koji je platio akcizu za gasna ulja u iznosu od 350 eura na 1000 litara, ostvaruje pravo na povraćaj dijela plaćene akcize do iznosa akcize propisane članom 52 stav 3 tačka 4 alineja 3 Zakona o akcizama.

Odredba stava 1 ovog člana ne odnosi se na gasna ulja koja se koriste za grijanje u okviru tehnološkog procesa u industrijske i komercijalne svrhe.

Dakle, na osnovu naprijed navedenog pravo na povraćaj dijela plaćene akcize je propisano isključivo za mineralna ulja koja se koriste za grijanje, dok poreski obveznik koji koristi ulje za loženje na koje se plaća akciza u iznosu od 19,5€ na 1000kg, ne može ostvariti pravo na povraćaj dijelam plaćene akcize.

2. Pojašnjenje člana 30 stav 1 tačka 3 Zakona o akcizama u vezi povraćaja akcize na kafu.

Članom 30 Zakona o akcizama (Sl list RCG br.65/01 i Sl list CG br.50/09) je propisano da pravo na povraćaj (refakciju) plaćene akcize ima:

- 1) imalac akcizne dozvole koji je nabavio akcizne proizvode po cijeni sa uključenom akcizom i koji ih je upotrijebio u akciznom skladištu za proizvodnju akciznih proizvoda;
- 2) uvoznik koji vraća uvezene proizvode u inostranstvo u nepromijenjenom stanju, a za koje je prilikom njihovog uvoza platio akcizu;
- 3) izvoznik koji izvozi akcizne proizvode na koje je plaćena akciza;
- 4) lice koje je pribavilo akcizne proizvode po cijeni sa uključenom akcizom ili je akciza za iste plaćena prilikom uvoza, a upotrijebljeni su za namjene iz čl. 44 i čl. 54 ovog zakona.

Bliže uslove i način povraćaja dijela plaćene akcize iz stava 2 ovog člana, kao i dokumentaciju koja se podnosi uz zahtjev propisuje ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Bliže uslove i način povraćaja plaćene akcize propisuje ministarstvo nadležno za finansije.

Akciza se vraća u rokovima određenim zakonom kojim je uređen poreski postupak.

Članom 29 Pravilnika o primjeni zakona o akcizama (Sl list RCGbr.18/032..78/06,66/12 i 04/13) je propisano da se zahtjev za povraćaj plaćene akcize, lica iz člana 30 Zakona o akcizama, podnose nadležnom poreskom organu u roku od 30 dana nakon isteka mjeseca u kojem je akciza plaćena.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana moraju se priložiti kopije dokumenata kojima se dokazuje opravdanost za povraćaj akcize.

Pravo na povraćaj akcize za akcizne proizvode koji se izvoze dokazuje se sa ovjerenom carinskom dokumentacijom da su akcizni proizvodi stvarno iznijeti sa carinskog područja Crne Gore.

Pravo na povraćaj akcize iz člana 30 stav 1 tačka 1 Zakona o akcizama dokazuje se na osnovu evidencija o korišćenju (upotrebi) akciznih proizvoda u proizvodnji i o vrsti i količini proizvedenih proizvoda.

Članom 17 Zakona o akcizama je propisano ko je obveznik akcize, naime to je proizvođač odnosno uvoznik akciznih proizvoda. Takođe u skladu sa predmetnim zakonom obveznik akcize je proizvođač, odnosno uvoznik akciznih proizvoda.

Shodno navedenom da bi poreski obveznik ostvario pravo na povraćaj, potrebno je sda je isti obveznik akcize i da je istu platio. U konkretnom slučaju vaša kompanija je nabavila akcizni proizvod sa uključenom akcizom, dok je akcizu na predmetni proizvod platio uvoznik. Dakle, na osnovu citiranih odredbi Zakona i Pravilnika, s obzirom da vaša kompanija nije uvoznik već akcizne proizvode nabavlja na domaćem tržištu u čiju cijenu je uključena akciza koju je uvoznik platio prilikom uvoza, ne možete ostvariti pravo na povraćaj akcize prilikom izvoza mljevene kafe u inostranstvo u skladu sa Zakonom o akcizama i Pravilnikom o primjeni zakona o akcizama.

3. Kakva je procedura povraćaja akciznih markica za alkohol?

Članom 19 Uredbe o obilježavanju duvanskih proizvoda i alkoholnih pića kontrolnim akciznim markicama (SI list RCG br.82/05 i SI list CG 89/09,11/13) je propisano da oštećene odnosno neiskorišćene akcizne markice za alkoholna pića, proizvođač, odnosno uvoznik vraća Poreskoj upravi, zalijepljene na jednom ili više posebnih tabaka papira, s tim što moraju imati vidljivu oznaku serije i serijski broj akcizne markice.

Akcizne markice iz stava 1 ovog člana, vraćaju se kvartalno, u roku od 15 dana po isteku kvartala.

Broj (količinu) oštećenih akciznih markica, za duvanske proizvode i alkoholna pića kod kojih nije vidljiva oznaka serije i serijski broj markice, kao i potpuno uništene markice, uništava Ministarstvo finansija na predlog Poreske uprave.

Uništavanje markica iz stava 4 ovog člana, vrši komisija koju obrazuje Ministarstvo finansija, koja ima najmanje tri člana.

Poreska uprava vodi evidenciju o izdatim, iskorišćenim, oštećenim, neiskorišćenim i uništenim akciznim markicama.

Dakle, na osnovu citiranih odredbi Uredbe, akcizne markice koje ste kako navodite u dopisu poslali dobavljaču koji je iste izlijepio na artiklima, neophodno je vratiti Poreskoj upravi radi uništenja na način i u proceduri naprijed opisanoj.

4. Na koga i koje djelatnosti se odnosi odredba čl. 14 Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja? Šta se podrazumijeva pod otkupom, koji proizvodi?

Članom 14 Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja ("SI. list Crne Gore", br. 29/13 od 22.06.2013), propisano je da privredno društvo i preduzetnik koji se bave otkupom gotovih proizvoda, repromaterijala, poluproizvoda i/ili sekundarnih sirovina od neregistrovanih lica dužni su da mjesečne isplate veće od 100 eura izvršene istom licu prijave poreskom organu, do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec.

Privredno društvo i preduzetnik iz stava 1 ovog člana dužni su da vode evidenciju o vrsti i otkupnoj vrijednosti proizvoda, materijala i sirovina, kao i o licima od kojih vrše otkup.

Navedenom zakonskom odredbom obuhvaćene su sve vrste proizvoda, repromaterijala, poluproizvoda i/ili sekundarnih sirovina, bez izuzeća, koje su predmet otkupa od neregistrovanih lica i iste nije moguće precizirati imajući u vidu raznovrsnost djelatnosti kojom se bave privredna društva i preduzetnici.

5. Da li pravno lice može povećati blagajnički maksimum, zbog specifične poslovne djelatnosti?

Zakonom o sprječavanju nelegalnog poslovanja ("Sl. list Crne Gore", br. 29/13 od 22.06.2013), u čl. 5 propisano je da su pravno lice i preduzetnik dužni da otvore račun kod banke na način utvrđen propisima, vode novčana sredstva na tom računu i vrše transfer sredstava preko tog računa, uključujući i plaćanje poreza, prireza i doprinosa na obračunatu bruto zaradu i naknadu zarada, kao i isplatu neto zarada i naknada zarada zaposlenima.

U čl. 6 propisano je izuzeće od člana 5 ovog zakona, da pravno lice i preduzetnik mogu, u toku dana, koristiti gotov novac za plaćanje roba i usluga, s tim da, na kraju radnog dana, u blagajni mogu držati gotov novac do iznosa blagajničkog maksimuma.

Blagajnički maksimum iz stava 1 ovog člana iznosi:

- za mala pravna lica i preduzetnike - do 2.000 eura;
- za srednja pravna lica - do 10.000 eura;
- za velika pravna lica - do 20.000 eura.

Ukoliko preduzetnik ili pravno lice svoje poslovanje obavlja preko više poslovnih objekata, blagajnički maksimum po poslovnom objektu iznosi do 50% vrijednosti utvrđene stavom 2 ovog člana.

Visinu blagajničkog maksimuma određuju pravno lice i preduzetnik posebnim aktom, u skladu sa potrebama, a najviše do iznosa iz st. 2 i 3 ovog člana.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, blagajnički maksimum kod pravnog lica i preduzetnika koji obavljaju specifične djelatnosti može se odrediti i u višem iznosu, uz prethodno odobrenje poreskog organa.

Mala, srednja i velika pravna lica, u smislu stava 2 ovog člana, smatraju se pravna lica klasifikovana u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

Članom 14 propisano je da privredno društvo i preduzetnik koji se bave otkupom gotovih proizvoda, repromaterijala, poluproizvoda i/ili sekundarnih sirovina od neregistrovanih lica dužni su da mjesečne isplate veće od 100 eura izvršene istom licu prijave poreskom organu, do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec.

Privredno društvo i preduzetnik iz stava 1 ovog člana dužni su da vode evidenciju o vrsti i otkupnoj vrijednosti proizvoda, materijala i sirovina, kao i o licima od kojih vrše otkup.

Iako se radi, kako navodite u vašem dopisu o "otkupu sekundarnih sirovina, poluproizvoda, repromaterijala, na terenu kod vlasnika istih, sakupljača, kooperanata- poljoprivrednih proizvođača, u poreskom smislu radi se o neregistrovanim licima, jer takva lica ili nijesu registrovana kod Poreske uprave za obavljanje djelatnosti ili su registrovana kao obveznici

doprinosa za osiguranje, a ne kao preduzetnici koji plaćaju porez po osnovu obavljanja djelatnosti.

Na osnovu citiranih odredbi zakona, obavezni ste po osnovu isplata ovakvim licima dostaviti izvještaj Poreskoj upravi u roku propisanim zakonom.

Shodno navedenim zakonskim propisima Poreska uprava će razmotriti mogućnost za povećanje vašeg blagajničkog maksimuma, uvidom u vašu evidenciju o otkupnoj vrijednosti, a takođe i cijeneći sadržaje Izvještaja o licima od kojih vršite otkup.

6. Da li isplata kooperantima koja je isplaćena u sedmom mjesecu, a odnosi se na peti mjesec, treba biti prijavljena do 15.08.2013. godine?

Zakonom o sprječavanju nelegalnog poslovanja (Sl. List crne Gore", broj 29/13) su uređene mjere koje se preduzimaju radi sprječavanja nelegalnog poslovanja.

Članom 14 istog Zakona je propisano da, privredno društvo i preduzetnik koji se bave otkupom gotovih proizvoda, repromaterijala, poluproizvoda i/ili sekundarnih sirovina od neregistrovanih lica dužni da mjesečne isplate veće od 100,00€ izvršene istom licu prijave poreskom organu, do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec. Takođe, privredno društvo i preduzetnik su dužni da vode evidenciju o vrsti i otkupnoj vrijednosti proizvoda, materijala i sirovina, kao i o licima od kojih vrše otkup.

Na osnovu naprijed iznijetog, mišljenja smo da privredno društvo i preduzetnik, u vašem slučaju koji se bave otkupom mlijeka od kooperanata, te mjesečno isplate iznose veće od 100,00€ istom licu, dužni su da takve isplate prijave poreskom organu do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec, bez obzira u kom periodu je nastao dužničko povjerilački odnos (isporuka mlijeka).